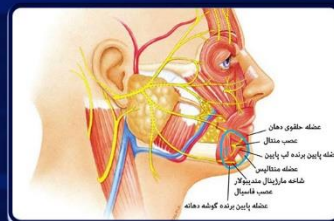
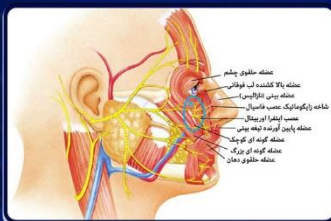
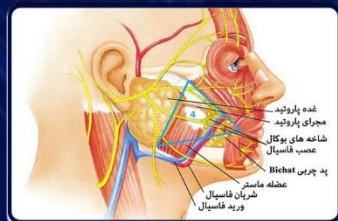

بروک سکل

مناطق خطرناک صورت

خودداری از آسیب اعصاب
در جراحی پلاستیک صورت

دکتر میثم ضرغامی
دکتر شاهین غلامی

مناطق خطرناک صورت

خودداری از آسیب اعصاب در جراحی پلاستیک صورت

توجه:

کتاب حاضر حاصل زحمات دکتر میثم ضرغامی و دکتر شاهین غلامی می‌باشد. فایل کتاب حاوی اطلاعات **DRM** (مدیریت حقوق دیجیتال) است. وقتی برای اولین بار فایل را باز می‌کنید، کد شناسایی کتاب به همراه آدرس IP سیستم شما ذخیره شده و زمانیکه آنلاین شوید، به سرور انتشارات ترجمک انتقال می‌یابد.

خواهشمند است به حقوق نگارنده و انتشارات ترجمک احترام گذاشته و از توزیع بدون مجوز فایل کتاب اجتناب نمایید. شما با خرید و دانلود این کتاب موافقت نموده‌اید که اطلاعات فایل DRM به سرور انتشارات ترجمک انتقال یابد و در صورت محرز شدن نقض حقوق صاحب اثر، کلیه خسارات حاصله در طی فرآیند حقوقی و مطابق قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان و ناشران جمهوری اسلامی (مصوب دوازده اسفند ۱۳۶۵ یا بعد از آن) از شما دریافت شود.

از اینکه با عرضه مقرون به صرفه کتاب‌های الکترونیک و شکوفایی انتشارات ترجمک همیاری می‌کنید، سپاسگزاریم.

انتشارات ترجمک

<https://tarjomac.ir/>

بروک آر سکل

مناطق خطرناک صورت

خودداری از آسیب اعصاب

در جراحی پلاستیک صورت

گردآوری و ترجمه

دکتر میثم ضرغامی

دکتر شاهین غلامی

چاپ اول

تابستان ۱۴۰۱

انتشارات ترجمک

شماره کتابشناسی ملی	: ۸۹۱۳۹۲۴
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۵-۳۰-۲
سرشناسه	: سکل، بروک آر، ۱۹۴۳ - م.
عنوان و نام پدیدآور	: مناطق خطرناک صورت: خودداری از آسیب اعصاب در جراحی پلاستیک صورت / بروک سکل؛ [مترجم] میثم ضرغامی، شاهین غلامی
مشخصات نشر	: نه‌اوند: ترجمک، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری	: ۸۹ص، تمام رنگی
شناسه افزوده	: ضرغامی، میثم، ۱۳۶۱-، مترجم
شناسه افزوده	: غلامی، شاهین، ۱۳۵۰-، مترجم
رده بندی کنگره	: RD119/5
رده بندی دیویی	: 617/520592

شناسنامه کتاب

نام کتاب: مناطق خطرناک صورت: خودداری از آسیب اعصاب در جراحی پلاستیک صورت

ترجمه: دکتر میثم ضرغامی، دکتر شاهین غلامی

ناشر: انتشارات ترجمک

صفحه آرایی: انتشارات ترجمک

طراحی جلد: محمدحسین گیوی

نوبت چاپ: چاپ اول، ۱۴۰۱

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ تومان

چاپ: گروه نشر الکترونیک ترجمک

شابک الکترونیک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۵-۲۶-۵

شابک چاپی: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۵-۳۰-۲

تلفن تماس: ۰۹۱۸۱۵۰۶۱۰۰

تارنمای اینترنتی: <https://tarjomac.com>

نویسنده:

بروک آر سکل

دانشگاه هاروارد، آمریکا

شابک ترجمه فارسی:

مترجم:

دکتر میثم ضرغامی، دکتر شاهین غلامی

ISBN: 978-622-7855-26-5 (eBook)

ISBN: 978-622-7855-30-2 (print)

سال انتشار: ۲۰۱۰ - تیمه

© 2010 Thieme Medical Publishers, Inc.

ISBN :978-1-62623-838-1 (eBook)

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات ترجمک محفوظ است. این اثر شامل کلیه قوانین حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان و ناشران جمهوری اسلامی می باشند (مصوب دوازده اسفند ۱۳۶۵ یا بعد از آن)، و بهره برداری بدون مجوز از آن به هر شکلی ممنوع است.

انتشارات ترجمک: چاپ اول، سال ۱۴۰۱

همدان، صندوق پستی ۱۱۷-۶۵۹۱۵

tarjomac@gmail.com

نکته مهم

پزشکی علمی در حال تغییر و توسعه مداوم است. تحقیقات و تجربه بالینی بطور مداوم دانش ما را، بویژه دانش ما در مورد درمان مناسب و دارو درمانی، را گسترش می دهد. به همین دلیل هر جای این کتاب از دوزاژ یا روش درمانی خاصی صحبت شده باشد، به مخاطبان اطمینان خاطر می دهیم که تمام تلاش خود را به عمل آورده ایم تا اطلاعات ارائه شده منطبق با دانش روز در زمان تهیه کتاب باشد.

با این وجود، این شامل، به معنای یا بیانگر هیچ گونه ضمانت یا مسئولیتی از سوی ناشر یا مترجمان در رابطه با دستورالعمل های ذکر شده در کتاب نمی شود. مسئولیت هر گونه استفاده از مطالب این کتاب به عهده مخاطبان است، زیرا مترجمان یا ناشر به هیچ وجه در این کتاب رویه یا درمان خاصی را توصیه نمی کند. در صورت نیاز به استفاده بالینی و عملی از مطالب این کتاب بر روی خود یا بیماران خود، بهتر است با پزشک معالج خود مشورت کنید.

این کتاب، از جمله تمام بخش های آن، دارای حق چاپ قانونی است. هرگونه استفاده، بهره برداری یا تجاری سازی خارج از محدودیت های تعیین شده توسط قانون حق چاپ و بدون رضایت ناشر غیرقانونی است و قابل پیگرد است.

پیشگفتار

چاپ اول این کتاب حاصل دعوت دکتر A. Lee Dellon، برای شرکت در یک میزگرد با عنوان «اعصاب را نباز»^۱ بود که در سال ۱۹۹۲ در نشست علمی سالانه انجمن جراحی پلاستیک و ترمیمی آمریکا در واشنگتن دی سی برگزار شد. از من خواسته شد در مورد آسیب های عصبی در جراحی پلاستیک زیبایی صحبت کنم. مرور متون و پیشینه موضوع علاقه من را هر چه بیشتر برانگیخت و در نهایت منجر به تشریح جسد در آزمایشگاه و کاوش های اتاق عمل جهت آماده شدن برای این پانل شد. من نه تنها بررسی آسیب های عصبی را شروع کردم، بلکه موضع آناتومیک حساس ترین و آسیب پذیر ترین مناطق عصبی را بررسی کرده و تکنیک های برش را برای جلوگیری از آسیب به آنها تجزیه و تحلیل کردم.

از آنجایی که من دارای گواهینامه بورد در زمینه مغز و اعصاب و همچنین جراحی پلاستیک هستم، غیرعادی نیست که همکاران جراحی پلاستیک از من درخواست کنند که بیماران آنها که هنگام جراحی لیفت صورت^۲ دچار آسیب عصب صورت شده اند را معاینه کنم.

اگرچه از زمان انتشار اولین نسخه مناطق خطرناک صورت در ۱۵ سال پیش، تغییرات زیادی در جراحی پلاستیک رخ داده است، آناتومی اعصاب محیطی صورت و عواقب ویرانگر آسیب جراحی به این اعصاب بدون تغییر مانده است. بنابراین، به غیر از چند ویرایش سرمقاله و چاپ جدید تصاویر از نقشه های اصلی، تغییر چندانی در این نسخه ایجاد نشده است.

---

¹ Don't Lose Your Nerve

² Rhytidectomy Surgery

رشد قابل توجه و قابل پیش بینی در اجرای پروسیجرهای جوانسازی و زیبایی صورت وجود داشته است. جای تعجب نیست که این رشد به موازات افزایش جمعیت سالمندان بخاطر پیر شدن نسل بچه‌زایی در ایالات متحده و در سراسر جهان شده است. مجموعه گسترده بیمارانی که به دنبال پروسیجرهای زیبایی صورت هستند، افراد بیشتری را بیش از هر زمان دیگری در معرض آسیب بالقوه عصب محیطی صورت قرار می دهد.

تکنیک های جدید و کمتر تهاجمی جوانسازی صورت، مانند گرافت چربی، روش‌های آندوسکوپیک و تزریق فیلر و نوروتوکسین؛ اگرچه سبب اسکارهای زخم خارجی قابل مشاهده را کاهش می دهد، اما تعداد مداخلات کور در صورت را نیز افزایش داده‌اند. این تکنیک‌های جدید بدون بهره گیری از جراحی سنتی و با دقت آموخته شده و ایمنی حاصل از آن برای کار در مناطق خطرناک صورت انجام می شوند، جایی که برای جلوگیری از آسیب عصبی نیاز به احتیاط بیشتری است. انجام چنین مداخلات کوری در چنین ناحیه‌ای به شدت عصبی و بدون دانش کافی از آناتومی عصبی زیربنایی و احتمال آسیب شدید ناتوان کننده، به عبارتی که در طول زمان تست شده است، «تجویز فاجعه» است. دانش چگونگی جلوگیری از آسیب دیدن اعصاب محیطی صورت در طی اعمال جراحی یا روش‌های کم تهاجمی و پروسیجرهای تزریقی در صفحات این کتاب کوتاه و با تصاویر عالی، موجود است.

من کتاب را با اختصاص دادن عدد به ترتیب وارد شدن به مناطق خطر مختلف در دوره جراحی لیفت صورت سازماندهی کرده‌ام. یعنی اولین منطقه خطری که در حین تشریح می بینم، منطقه خطر یک است و به دنبال آن دو، سه، چهار، پنج، شش و هفت.

به دلیل احترام به حریم خصوصی بیماران و پزشکان ارجاع دهنده آنها، تصمیم گرفتم از عکس واقعی بیمارانی که آسیب عصب صورت دارند استفاده نکنم. نقاشی های آن گرین¹ یافته های بالینی را با چنان جزئیاتی به تصویر می کشد که می توان به راحتی آسیب بالینی را از تصاویر بازتولید شده در کتاب تشخیص داد.

---

¹ Anne Greene's

من صمیمانه امیدوار هستم که همه کسانی که قصد دارند مسئولیت انجام این پروسیجرها را بر روی بیمارانی که به آنها سپرده شده است، به عهده بگیرند، وقت بگذارند تا با این آناتومی بسیار ابتدایی، به خوبی ترسیم شده و مهم آشنا شوند.

از همکارانم که علاقه آنها به این کتاب باعث موفقیت مداوم آن شده است، صمیمانه تشکر می کنم. امید من این است که کتاب مناطق خطرناک صورت به کمک خود در پیشگیری از آسیب عصبی در طول تمام پروسیجرهای صورت ادامه دهد و در نتیجه سود این اطلاعات نصیب بیمارانی شود که همه ما مفتخر به خدمت رسانی به آنها هستیم.

دکتر بروک آر سکل

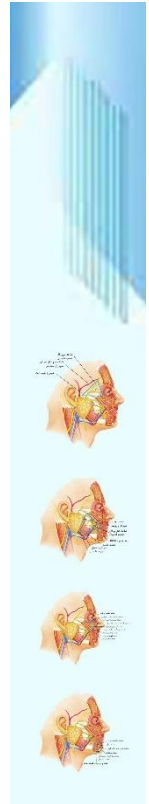
مدیر دپارتمان جراحی زیبایی و ترمیمی

آرلینگتون، ماساچوست

تقسیم بندی مطالب

مطالب کتاب براساس هفت ناحیه آناتومیک صورت که خطرناک محسوب می شوند، تقسیم بندی شده است. برای هر منطقه موقعیت آناتومیک و دیسکسیون جراحی با جزئیات بحث شده است. این مناطق به شرح زیر می باشند:

- ❖ منطقه خطرناک ۱ صورت
- ❖ منطقه خطرناک ۲ صورت
- ❖ منطقه خطرناک ۳ صورت
- ❖ منطقه خطرناک ۴ صورت
- ❖ منطقه خطرناک ۵ صورت
- ❖ منطقه خطرناک ۶ صورت
- ❖ منطقه خطرناک ۷ صورت

فهرست مندرجات کتاب

صفحه

عنوان

۱.....	مقدمه.....
۶.....	منطقه خطرناک ۱ صورت
۶.....	عصب و پیامد آسیب به آن
۹.....	موقعیت آناتومیکی
۱۲.....	دیسکسیون جراحی
۱۵.....	دیسکسیون جراحی (ادامه)
۱۸.....	منطقه خطرناک ۲ صورت
۱۸.....	عصب و پیامد آسیب به آن
۲۱.....	موقعیت آناتومیک
۲۴.....	دیسکسیون جراحی
۲۷.....	منطقه خطرناک ۳ صورت
۲۷.....	عصب و پیامد آسیب به آن
۳۰.....	موقعیت آناتومیک
۳۳.....	دیسکسیون جراحی
۳۵.....	منطقه خطرناک ۴ صورت
۳۵.....	عصب و پیامد آسیب به آن
۳۸.....	موقعیت آناتومیک
۴۱.....	موقعیت آناتومیک (ادامه)
۴۱.....	دیسکسیون جراحی
۴۴.....	دیسکسیون جراحی (ادامه)
۴۷.....	دیسکسیون جراحی (ادامه)

۵۰	منطقه خطرناک ۵ صورت
۵۰	عصب و پیامد آسیب به آن
۵۳	موقعیت آناتومیک
۵۶	دیسکسیون جراحی
۵۹	منطقه خطرناک ۶ صورت
۵۹	عصب و پیامد آسیب به آن
۶۲	موقعیت آناتومیک
۶۲	دیسکسیون جراحی
۶۵	منطقه خطرناک ۷ صورت
۶۵	عصب و پیامد آسیب به آن
۶۸	موقعیت آناتومیک
۶۸	دیسکسیون جراحی
۷۱	نتیجه‌گیری
۷۲	فهرست منابع
۷۵	واژگان

مقدمه

امروزه با انجام دیسکسیون (برش بافتی) تهاجمی تر و عمیق تر صورت در جراحی‌های لیفت صورت^[۱-۱۳]، شامل تکنیک‌های SMAS، لیفت‌های میانی صورت و روش‌های آندوسکوپی، اعصاب محیطی صورت بیشتر در معرض دید قرار می‌گیرند، نزدیک‌تر به صفحه دیسکسیون هستند، و از نظر من بیشتر احتمال دارد که دچار آسیب شوند. علاوه بر این، محبوبیت روزافزون تکنیک‌های تزریق داخل پوستی (تزریق ترانس کوتائوس^۱) که در آن از پرکننده‌های بافت نرم، چربی و نوروتوکسین‌ها استفاده می‌شود، نیز ریسک آسیب به اعصاب محیطی صورت را افزایش می‌دهد. آسیب به یکی از شاخه‌های اصلی عصب فاسیال، دفورمیتی‌های فاجعه‌بار و گاهاً غیرقابل برگشتی را در صورت ایجاد می‌کند. حتی بیمارانی که پس از آسیب، عملکرد عضلانی خود را بازبایی می‌کنند نیز اغلب به واسطه‌ی انقباض و کوتاه شدن عضله‌هایی که عصب دهی آنها تا بطور نسبی قطع شده، دچار انقباضات غیرارادی عضلانی^۲ یا انحراف صورت می‌شوند. علاوه بر این، قطع شدن یکی از اعصاب حسی اصلی صورت می‌تواند منجر به معلولیت دائمی ثانویه به بی‌حسی یا بدتر از آن، حس غیرطبیعی^۳ و درد مقاوم به درمان شود. بنابراین، اجتناب از این آسیب‌ها مستلزم درک دقیق و کامل موضع قرارگیری این اعصاب است.

¹ Transcutaneous Injection

² Twitching

³ Dysesthesia

من صورت را بر اساس مکان های آناتومیک شناخته شده‌ی شاخه های اعصاب محیطی صورت و مکان هایی که در آن بیشتر مستعد آسیب در جریان دیسکسیون هستند، به هفت منطقه خطرناک تقسیم کرده‌ام (شکل های A و B). هر یک از این مناطق خطرناک صورت به طور جداگانه و با توجه به عصب و پیامد آسیب آن، مرزهای آناتومیک منطقه خطرناک و تکنیک های ایمن دیسکسیون جراحی مورد بحث قرار می‌گیرد. اگرچه الگوهای انشعاب اعصاب، به ویژه در شاخه فرونتال، ممکن است از فردی به فرد دیگر متفاوت باشد، در این کتاب فقط رایج ترین الگوها نشان داده شده است. مرزهای مناطق خطرناک شامل این تفاوت‌ها^۱ است

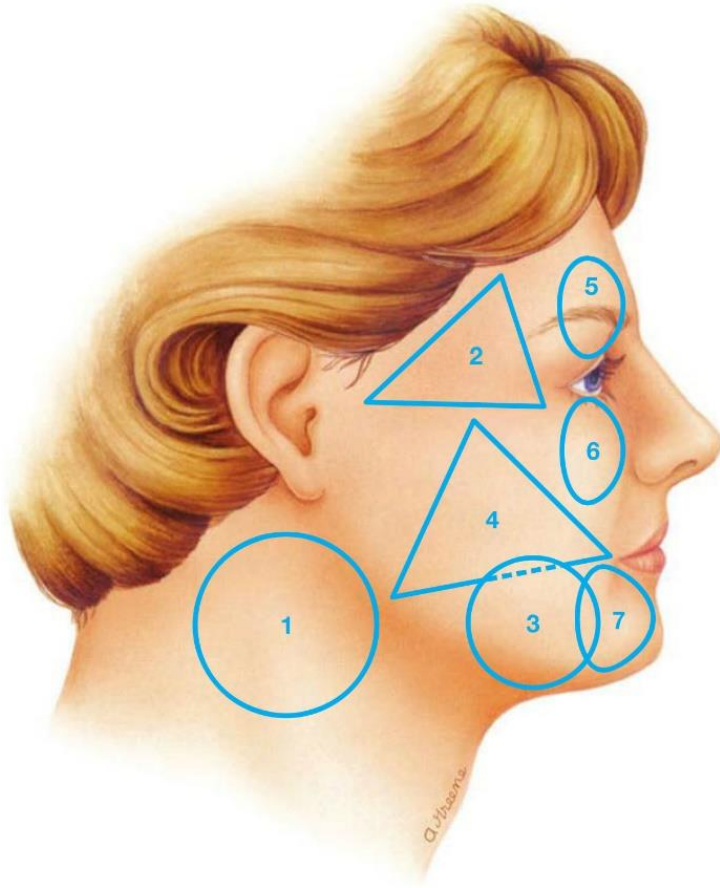
---

¹ Variations

جدول ۱-۱ خلاصه مناطق خطرناک صورت

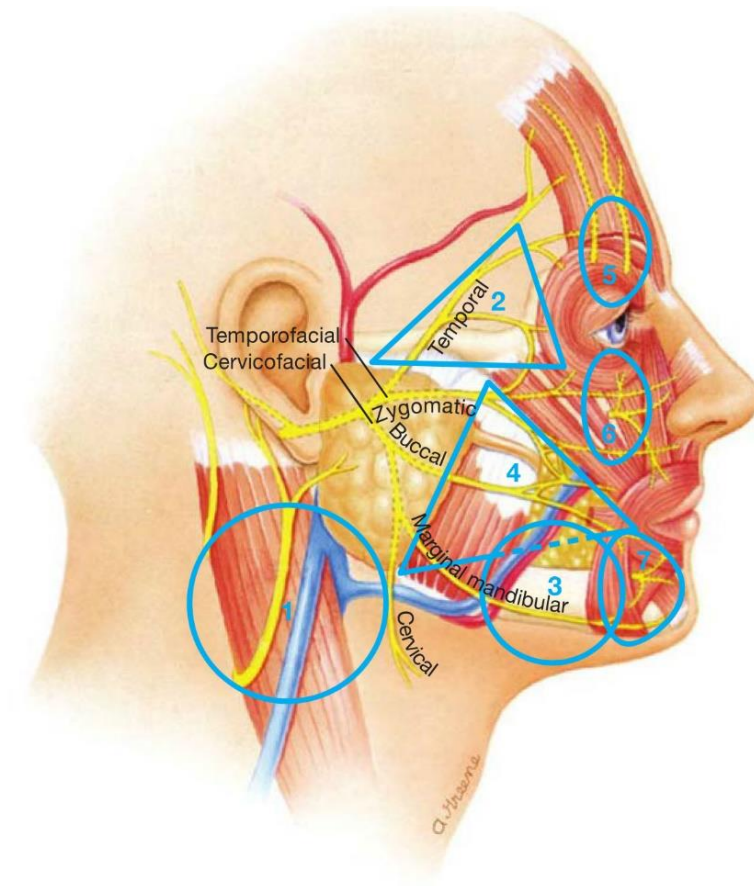
منطقه خطرناک صورت	محل	عصب	نسبت به SMAS	علامت آسیب منطقه ای
۱	۶/۵ سانتی متر پایین تر از کانال گوش خارجی	آریکولار بزرگ	خلف	بی‌حسی دو سوم تحتانی (لوبول) گوش، قسمتهای گونه و گردن مجاور آن
۲	پایین تر از خطی که از ۰/۵ سانتی متر پایین تر از تراگوس به ۲ سانتی متر بالاتر از سمت جانبی ابرو و بالای زایگوما رسم می‌شود	شاخه تمپورال	زیر	فلج پیشانی
۳	مندیل، ۲ سانتی متر پشت شیار دهانی	شاخه مارژینال مندیبولار	زیر	فلج لب تحتانی
۴	مثلی که از اتصال نقاطی بر روی برجستگی گونه (مالار)، مرز خلفی زاویه مندیبل و شکاف دهانی تشکیل شده است.	شاخه های زایگوماتیک و بوکال	زیر	فلج لب فوقانی و گونه
۵	لبه ارییتال فوقانی بالای خط وسط مردمک	اعصاب سوپرا ارییتال و سوپرا تروکلنار	قدام	بی‌حسی پیشانی، پلک فوقانی، خلف ۱ بینی، اسکالپ قدامی
۶	۱ سانتی متر پایین تر از لبه ارییتال زیر خط وسط مردمک	عصب اینفرارییتال	قدام	بی‌حسی جانبی بینی فوقانی، گونه، لب فوقانی، پلک تحتانی
۷	وسط مندیبل زیر دندان پرمولار دوم	عصب منتال	قدام	بی‌حسی نیمی از لب تحتانی و چانه

SMAS = سیستم آپونوروتیک زیر عضلانی

شکل A - مرزهای توپوگرافیک خارجی هفت منطقه خطرناک صورت

شکل B - اعصابی که پس از برداشتن پوست و لایه SMAS از زیر هر یک از مناطق خطرناک صورت عبور می کنند